

Manie 142

Contactblad
IVN Maas en
Niers

April 2021

Bij de voorplaat: Het is winter en al lente! Het bruggetje in de sneeuw en bezet door de Groentjes na een leuke activiteit.

WAT IS IVN?

IVN zet zich in voor een groen, gezond en duurzaam Nederland. Dit doen we door de natuur in de harten van mensen te brengen. We laten jong en oud actief ervaren hoe leuk, leerzaam, gezond én belangrijk natuur is. Ons bestuur, ruim 360 leden en negen werkgroepen organiseren natuuractiviteiten, themabijeenkomsten, cursussen en projecten. IVN is ervan overtuigd dat kennis van en betrokkenheid bij de natuur, duurzaam handelen stimuleert.

IVN: beleef de natuur! www.ivn.nl of www.ivn.nl/afdeling/maas-en-niers

WAT IS IVN MAAS EN NIERS?

IVN Maas en Niers is de plaatselijke afdeling met als werkgebied de gemeenten Gennep, Bergen en Mook en Middelaar.

We hebben de volgende werkgroepen: wandelingen en cursussen, insecten en vlinders, vogels (uilen, roofvogels, weidevogels), paddenstoelen, planten, redactie en publiciteit, bibliotheek, landschapsbeheer en jeugd 'de Groentjes'.

Het IVN inventariseert en stuurt informatie naar betrokken instanties.

MANIE is het afdelingsblad van en voor leden. Het wil informeren, motiveren, stimuleren en activeren.

HOE WE WERKEN

Alle activiteiten van IVN Maas en Niers, zowel van leden als van bestuur, zijn vrijwilligersactiviteiten. We zijn een club van doeners.

HOE KUN JE LID WORDEN?

Door opgave bij het bestuur (zie achterin), bij een IVN-gids of via de landelijke website www.ivn.nl/steun-ivn. Of download het aanmeldformulier van onze afdelingswebsite onder: word-lid-van-ivn-maas-en-niers en stuur het naar secretariaat-ivnmn@live.nl.

KOSTEN

De contributie voor het jaar 2021 is:

A-leden (ook lid van het landelijke IVN): € 22,50

C-leden (huisgenootleden, ontvangen geen Manie): € 10,00

D-leden (donateurs) € 15,- (minimaal)

E-leden (jeugdleden) € 5,- (boven 2 leden per gezin gratis).

IVN Maas en Niers Rabobank Gennep, bankrek.nr. NL69 RABO 0140663460

INHOUDSOPGAVE

4	Het bestuur
6	Van het bestuur
8	Afscheid en toch geen afscheid
11	Kerkuilen in de steenfabriek
12	Diverse berichtjes
13	Uitkijktoren
14	Een krasser met een dambord
16	Wintergasten
17	In herinnering
18	Schone rivieren
19	IVN Maas en Niers-puzzel
20	De Groentjes
22	Werkgroepen
23	Namen en adressen
24	Op Stap

**Kopij Manie 143 sturen naar redactie.manie@ivn-maasenniers.nl
Sluitingsdatum 1 juni 2021.**

Alle bijdragen aan de MANIE worden op persoonlijke titel gedaan en geven niet altijd de visie van redactie en/of bestuur. De redactie behoudt zich wel het recht voor stukken in te korten.

Nieuwsbrief: leden die tussen het verschijnen van de Manies door onze nieuwsbrief per e-mail willen ontvangen, met actuele berichten en een herinnering aan een excursie of lezing, worden gevraagd een e-mailbericht te sturen aan secretaris@IVN-maasenniers.nl.

Ook Manie 142 is als PDF-bestand in kleur te bekijken op de website www.ivn.nl/afdeling/maas-en-niers

Bekijk de website voor actuele informatie over wandelingen, activiteiten en interessante links.

Het bestuur

Zoals bekend stopt Martien als voorzitter, dit is door persoonlijke omstandigheden sneller dan verwacht, al per 1 januari jl.

Dit betreuren wij zeer, maar begrijpen we heel goed. Samenwerken met Martien was een plezier. Wij zullen hem missen. Niet alleen vanwege zijn kennis en kunde, zijn respectvolle omgang met eenieder, maar ook zijn kwaliteiten als voorzitter en zijn passie voor IVN. Dankzij Martien staat onze vereniging nu stevig op de kaart en zijn we volop in beweging naar een gezonde toekomst.

Gelukkig heeft Martien ons laten weten dat hij lid blijft en zich wil inzetten voor de nieuwe werkgroep Natuur en Milieu.

We danken Martien voor acht jaar voorzitterschap en voor alles wat hij voor onze vereniging betekend heeft. Uiteraard niet alleen een woord van dank aan Martien. Ook zijn vrouw Marlies bedanken wij. Zij heeft het mede, als zijn steun en toeverlaat, mogelijk gemaakt dat Martien zich op zijn wijze kon inzetten voor ons IVN.

Als straks deze coronaperiode voorbij is en we elkaar weer kunnen ontmoeten gaan we samen met Martien stilstaan bij zijn afscheid en zullen we met elkaar op hem toosten.

Bestuur IVN Maas en Niers: Harry, Hennie, Jan, Jos, Marcel, Marian, Peter

Hoog tijd dus om het nieuwe/gewijzigde bestuur voor te stellen.

Het bestuur van IVN Maas & Niers: zichtbaar en benaderbaar

In het bestuur zitten Jan Wolters, Marcel Aaldering, Harry van de Ven, Marian Vink, Peter Thönnissen, Jos Toonen en Hennie Dimmers. Het bestuur heeft van de covid-tijd gebruik gemaakt om te kijken hoe IVN beter kan communiceren en meer zichtbaar en actief kan zijn.

Daarbij heeft het bestuur ook naar zichzelf gekeken en een duidelijke taakverdeling onderling afgesproken. We willen eerst verder zijn met het verbetertraject Licht & Gericht voordat de vacature van voorzitter wordt ingevuld.

- ❖ Jan Wolters neemt als vicevoorzitter in 2021 voorlopig de rol van voorzitter op zich. Hij zit de vergaderingen en de ALV voor en onderhoudt lokale contacten onder meer met natuurmonumenten en Dichterbij. Hij neemt contact op met nieuwe leden en vrijwilligers. Hij is actief in de nieuwe werkgroep Natuur en Milieu en is daarvoor ook de contactpersoon. Tenslotte is Jan verantwoordelijk voor de accommodatie, de inventaris en het onderhoud.
- ❖ Marcel Aaldering is secretaris. Hij regelt de planning en de agenda. Hij is eindverantwoordelijk voor de Manie, website en nieuwsbrief. Marcel gaat ook de social media opzetten. Hij doet dat niet voor de Groentjes, want die doen dat al lang helemaal zelf. Marcel onderhoudt de contacten met de gemeenten en de media.

- ❖ Harry van de Ven is penningmeester. Hij verzorgt de financiële administratie, de jaarcijfers en de begroting. Hij onderhoudt contacten op financieel gebied met gemeenten en met de Rabobank. Harry organiseert de ICT, de AVG en is eindverantwoordelijk voor de ledenadministratie.
- ❖ Marian Vink organiseert en coördineert binnen IVN alle activiteiten, behalve die van de Groentjes. Daarnaast heeft zij een actieve rol in het regelen van de communicatie in de nieuwsbrief, website en in de Manie. Zij is coördinator van de werkgroep Activiteiten en Cursussen en verzorgt het jaarprogramma en alles wat er bij de uitvoering van activiteiten komt kijken.
- ❖ Peter Thönnissen onderhoudt contacten met scholen in Heijen en Bergen en Mikado. Contacten met de scholen in Gennep en Mook onderhoudt de coördinator van de Groentjes Myriam van Breevoort. Peter is actief in het organiseren van de boomfeestdag en mentor van de natuurgidsenopleiding. Hij onderhoudt contacten met het Limburgs landschap en Maasduinen.
- ❖ Jos Toonen onderhoudt de contacten met Staatsbosbeheer en organiseert projecten. Hij is contactpersoon vanuit het bestuur voor de werkgroep Vogels en het Landschapsbeheer.
- ❖ Hennie Dimmers notuleert bestuursvergaderingen en de ALV. Zij is contactpersoon vanuit het bestuur voor de werkgroepen Planten en Paddenstoelen en voor de Groentjes.

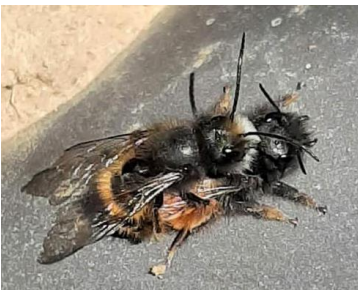
Het redactieteam voor de website, de nieuwsbrief en de Manie wordt gevormd door Marian Vink, Marcel Aaldering, Miriam Pietz en Germa Vloet.

De ledenadministratie wordt uitgevoerd door Germa Vloet, met Harry van de Ven als plaatsvervanger.

Vertrouwenspersonen zijn Arnold Jansen (mannen) en Marian Vink (vrouwen).

Op onze website kunt u alle mailadressen van o.a. het bestuur terugvinden.

Tussendoor berichtjes en gedichtjes van Myriam en Ger

Als je thuis ook een bijenhôtelletje in de tuin hebt ga er maar eens bij zitten kijken in het zonnetje.

Bij 't Leger zag ik de gehoornde metselbijtjes, de mannetjes met dat witte baardje en je ziet dat het vrouwtje kleine zwarte hoorntjes aan haar kopje heeft.

Van het bestuur

- **De Algemene Ledenvergadering (ALV)**

De ALV wordt, zoals jullie weten, normaal gesproken gehouden in de maand februari. Vanwege de Covid is deze verschoven naar 20 mei. Maar nu blijkt ook deze datum niet haalbaar. Helaas...

Wij hebben geen zicht op de duur van de covid-19 en vaccinaties. Een nieuwe datum is dus lastig te vermelden. Zodra er meer duidelijkheid is en er een ALV gepland kan/mag worden, komen wij daarop terug bij jullie.

Als bestuur vinden wij het contact en de communicatie met onze leden belangrijk. Vooral om jullie uitvoerig te informeren over de ontwikkelingen en activiteiten binnen ons IVN. Dan doen we nu door vaker een nieuwsbrief uit te brengen, maar ook via de Manie en door onze website actueel te houden.

Heb je een vraag of heb je een onderwerp dat onze aandacht vraagt, laat het horen via info@ivn-maasenniers.nl.

- **Visitekaartjes**

Bij deze Manie ontvangen jullie een paar visitekaartjes.

Uit de enquête kwam onder andere naar voren dat wij beter zichtbaar mogen zijn. Niet alleen bij onze leden maar ook bij vrienden van onze leden en externe instanties, zoals scholen. Een van de dingen die bedacht zijn, is visitekaartjes te ontwerpen en laten drukken.

Met de intentie dat elk IVN-lid deze mag uitdelen aan iemand uit jouw directe omgeving bij wie jij ons IVN onder de aandacht wilt brengen. Maar ook voor onze natuurgidsen om een visitekaartje uit te reiken tijdens een excursie of andere activiteit zoals het bemannen van een informatiestand tijdens een evenement. Indien nodig kunnen er extra visitekaartjes gehaald of bijv. via een mail besteld worden bij het bestuur. Te zijner tijd zullen we deze ook weer in 't Leger leggen.

- **Weer naar 1-IVN**

Misschien hebt u gehoord of gelezen over IVN en bent u namen als Vereniging IVN, Stichting IVN, Landelijk IVN, Beroepsorganisatie of 1-IVN tegengekomen.

Misschien hebt u zich afgevraagd hoe IVN eigenlijk in elkaar zit. Landelijk is een proces gaande te komen tot [1-IVN](#).

In december 2020 is besloten dat de beroepsorganisatie weer een onderdeel gaat uitmaken van de vereniging. Dit wordt gerealiseerd door eerst van de Stichting een vereniging te maken en vervolgens deze nieuwe, tijdelijke vereniging te fuseren met de bestaande vereniging. Het streven is om dit in september 2021 afgerond te hebben. Op onze website staat een korte uitleg met een bijlage van de FAQ.

- **Website**

Het beheer van de website is overgedragen van Frans Kerkhoff naar Marcel Aaldering en Marian Vink, bereikbaar via website@ivn-maasenniers.nl.

Het bestuur dankt Frans heel hartelijk voor zijn inzet, niet alleen voor zijn bijdragen aan de website en Manie maar ook voor het gereedmaken en verzenden van alle nieuwsbrieven.

De lay-out en nog wat andere zaken, zo kwam o.a. uit de enquête, vragen om een aanpassing en actualisering. Marian en Marcel willen samen met de werkgroep PR en Communicatie ook het zoeken naar informatie vergemakkelijken.

- **Corona**

Ook binnen IVN Maas en Niers houden we ons aan de laatste maatregelen van RIVM. Alle activiteiten van de werkgroepen alsmede excursies zijn vanwege corona tot zeker 24 april opgeschort.

Meer informatie hierover is te vinden op onze website onder 'activiteitenkalender'.

- **Glasvezel**

Recent is ook op onze locatie glasvezel aangelegd. Het wachten is nu nog op het aansluiten in ons onderkomen.

- **Licht en Gericht en enquête**

Vorige Manie hebt u de eerste resultaten van de enquête gezien. Inmiddels hebben alle leden die een vraag in de enquête hadden gesteld, persoonlijk antwoord ontvangen van de voorzitter. Uit de deelnemers van de enquête hebben we vijf prijswinnaars getrokken. De gelukkige winnaars zijn Freek, Hens, Grietje, Jaap en Gerard. Gefeliciteerd! Zij ontvangen (zo snel het weer kan) een zeer unieke excursie.

Het eerste deel van het traject Licht & Gericht was de analyse. Deze is afgerond. Dit heeft o.a. geleid tot een duidelijke taakverdeling binnen het bestuur. De verschillende verantwoordelijkheden, taken en rollen die de bestuursleden en de coördinatoren van de werkgroepen hebben zijn nu handig omschreven in een helder overzicht. Zie pagina 4.

In het tweede deel van het traject bepalen we definitief waar we energie in gaan stoppen en waar niet. Het eindresultaat is een meerjarenplan 2021-2025. Dit plan wordt gepresenteerd in de Manie, in de nieuwsbrief en op de website.

Kom je ons helpen?

Denk je: "nou, ik wil wel meehelpen of een paar keer meedenken om de zaak op de rit te krijgen, maar zonder langdurige verplichtingen"?

Dat kan uitstekend! Laat het ons weten. Mail onze secretaris Marcel Aaldering secretaris@ivn-maasenniers.nl voor meer informatie.

Afscheid en toch geen afscheid

Martien van Raaij

Mijn terugtreden als voorzitter komt voor velen niet als een verrassing vanwege de signalen die afgelopen jaar bij jullie terechtkwamen. Het loopt in een mensenleven niet altijd zoals je graag zou willen en soms moet je jouw levenspad ongewild een totaal andere kant opsturen. Hierdoor was ik genoodzaakt steeds minder aandacht aan het bestuurswerk en aan IVN Maas en Niers te geven.

Via de digitale nieuwsbrief en een speciale bestuursvergadering heb ik de lovende woorden van het huidige bestuur mogen ontvangen. Het bestuur heeft er echt op een leuke manier aandacht aan gegeven. Daarvoor dank en enige bescheidenheid van mijn persoon uit vind ik wel op zijn plaats. Ik vind dat wij samen IVN Maas en Niers gebracht hebben tot wat het nu is. Mijn overtuiging is altijd geweest dat je samen sterk bent en je doelen kunt bereiken.

Ik kijk terug op bijna acht mooie en interessante jaren bij Maas en Niers waarin ik mooie, betrokken, inspirerende mensen met hun groene hart op juiste plaats heb mogen ontmoeten. Waarmee we goede en fantastische activiteiten en projecten hebben mogen uitvoeren. Vanuit het bestuur vonden we het belangrijk en op de eerste plaats onze taak om de werkgroepen de mogelijkheid te geven jullie groene idealen en activiteit te kunnen realiseren. Ook wilden we veel ruimte voor natuureducatie creëren. We wilden daarbij ook zoveel mogelijk motiveren en inspireren. Voor het educatiegedeelte kregen we ook steeds meer een regionale taak. Er kon en kan veel en niet in de laatste plaats omdat we op zo'n geweldige locatie en in een echt natuurlijke omgeving mogen verblijven. Natuurlijk waren daar grenzen in en kon niet alles slagen maar er is veel tot stand gekomen. Daarvoor bij voorbaat dank aan jullie allen.

Terugkijkend op hoogtepunten, zonder volledig te willen zijn en anderen tekort te doen (dat risico is er wel want als je, net als ik nu, door al die Manies van de afgelopen acht jaar, dank Germa!, bladert is het feitelijk onbegonnen om al die geweldige activiteiten en belevingen op te noemen en zeker de vrijwilligers te noemen die dat mogelijk gemaakt hebben):

Ik kwam in 2013 als kandidaat-bestuurslid in het bestuur, toen Maas en Niers haar 25-jarig jubileum ging voorbereiden. De toenmalige inspirerende voorzitter Jan Hermans vond in elk geval dat dit bestempeld diende te worden met een bijzonder blijvend project. Dat werd het Natuurbelevingspad. Het idee om voor de jeugd geen speelobjecten, maar belevingsobjecten te maken waarbij ze gelijktijdig in en met de natuur bezig waren, was snel geboren en werd door veel leden ondersteund. Daar is door een flinke groep IVN'ers hard en gemotiveerd aan gewerkt en op de feestelijke geweldige dag van de 25-jarige jubileumviering, op 21 september 2014, werd het Natuurbelevingspad al geopend. Het resultaat mocht er zijn en tot nu toe hebben er vele kinderen met hun begeleiding van kunnen genieten.

Belangrijk en mooi om te faciliteren en van de zijlijn te mogen beleven waren de opleidingen: Natuurbeleving - Landschapsgidsen - Natuurgidsen en de korte cursussen o.a. Paddenstoelen - Vogels - Determinatie.

De contacten met de werkgroepen waren altijd een mooie belevenis en inspirerend om steeds weer verder te zoeken naar mogelijkheden om goed te kunnen functioneren.

Bijzonder genoten heb ik van de Groentjes en haar team. Het aantal Groentjes blijft maar groeien en dat is wel degelijk te danken aan het team dat steeds maar weer met volle inzet de jeugd de natuur laat beleven. Met mooie resultaten want we hebben niet voor niets een van IVN's grootste Scharrelkids afdelingen!

Veel waardering heb ik ook voor de hardwerkende, gezellige Landschapswerkgroep die door weer en wind elke zaterdag weer een bijzondere biotoop verzorgt. Zonder jullie waren er in ons gebied niet zoveel bijzondere en belangrijke plekken meer voor de flora en fauna beschikbaar.

Ook de andere werkgroepen blijven steeds weer opnieuw met aandacht en gedrevenheid in de natuur bezig. Dankzij jullie hangen er veel doelmatige nestkasten op de juiste plek, weten we waar bijzondere planten groeien en insecten en vlinders leven en vooral niet te vergeten leren we verschillende vogels herkennen en hun leefgebied kennen en zo mogelijk hoe te verbeteren. Bijzonder is ook dat we een natuurgerichte bibliotheek van deze omvang hebben. Speciaal en fantastisch is het dat een klein gedreven werkgroepje er zorg voor draagt dat deze kennis bewaart en actueel blijft. Jammer is het nog altijd dat er door de leden niet meer gebruik van wordt gemaakt. Er is hier veel kennis te halen van wat er leeft en groeit in specifieke delen van onze afdelingsgebieden.

Ook van de vele schitterende excursies en leerzame lezingen heb ik steeds weer genoten en/of fijn gevonden dat ze door deskundige natuurgidsen werden gegeven. Ik ben ervan overtuigd dat er heel veel kennis onder onze leden aanwezig is en dat we via lezingen, excursies of workshops nog veel informatie over kunnen dragen aan ons eigen leden en geïnteresseerden. Gebruik die kennis!

Ik dank jullie hartelijk dat ik bij heel veel van genoemde activiteiten aanwezig mocht zijn of van een afstand van mocht genieten en dat ik daar op mijn manier aan heb mogen bijdragen. Bijzonder dank aan al de bestuursleden, in deze hele periode, voor de prettige samenwerking en leuke contacten.

Het is voor mij gemakkelijker om als voorzitter afscheid van jullie florierende IVN Maas en Niers te nemen omdat ik weet dat er een goed, deskundig en super gemotiveerd bestuur verder gaat. Daarbij dat we als grote IVN-afdeling met veel enthousiaste en gemotiveerde leden de toekomst tegemoet gaan. "Samen zijn jullie tot veel in staat!"

Ik hoop jullie op enig moment als IVN-lid bij een mooie activiteit weer tegen te komen. In de kortgeleden opgerichte werkgroep Natuur en Milieu zal ik in elk geval nog actief zijn. Verder komen er beslist momenten waar ik waarschijnlijk nog kan bijdragen aan de missie en doelstellingen van IVN Maas en Niers. Ik blijf jullie volgen!

Mezen en heggenmussen.
Alsof ze een afgesproken klus samen aangegaan zijn.
Hun sociale leventjes gemoedelijk naast elkaar op het schapenweitje.
Tolerantie door uitgekristalliseerde confrontatieverledentjes.
Alsof ze grazen.
Gezapige mezen en heggenmussen:
Voorbeelddiertjes.
Ger

Kerkuilen in de steenfabriek

Jos Ballast

In 2008 stopte de steenfabriek aan de Bloemenstraat in Milsbeek met het fabriceren van bakstenen. Sinds die tijd staat het complex leeg en geleidelijk raakte het meer en meer in verval door vernielingen en de weersinvloeden. Het dak zit dan ook vol gaten en omdat er op meerdere plaatsen asbest ligt, wil de huidige eigenaar, de firma Wienerberger de asbestdaken saneren en uiteindelijk het gehele complex gaan slopen.

Omdat er al jaren kerkuilen rondvliegen en nestelen, moet ingevolge de Wet Natuurbescherming tijdig voor vervangende nestgelegenheid worden gezorgd. Wij van de vogelwerkgroep IVN M&N hebben al geruime tijd een nestkast in de grote hal hangen en deze zal verdwijnen tijdens de sloop van het complex. In augustus 2020 kwam van de ecooloog van Wienerberger dan ook met het verzoek aan ons IVN om mee te denken en te assisteren bij het aanbieden van vervangende nest-verblijfplaatsen voor de kerkuilen.

Na inventarisatie van het gehele terrein is besloten vier nieuwe nestkasten te

plaatsen. Twee aan de binnenzijde in de nok van de oude kantine en de werkplaats. Deze gebouwen blijven behouden.

Hiervoor moeten er wel twee invliegopeningen aan de buitenzijde in de gevel gemaakt worden.

De andere twee kasten komen aan de schoorsteen die ook blijft staan.

Afgelopen weken is door leden van de Vogelwerkgroep dan ook flink geklust: zagen, timmeren, plakken en verven.

De vier nestkasten zijn net voor de kerstdagen geplaatst en nu afwachten of de kerkuilen ze weten te vinden en accepteren. De asbestsanering van de daken en verdere sloop van het complex zal vermoedelijk in de komende maanden en het voorjaar gebeuren.

Diverse berichtjes

De werkgroep PR en communicatie is aan de slag met het vernieuwen van de nieuwsbrief en de Manie. Zo ook het actualiseren van de website. Wil je meedenken of heb je ideeën of suggesties? Stuur dan een mailtje naar secretaris@ivn-maasenniers.nl.

De werkgroep Natuur en Milieu Er zal door de nieuw opgerichte werkgroep Natuur en Milieu een zienswijze worden ingediend tegen de aanleg van de verbindingsweg in Milsbeek (afvoer van zand en grind naar de N-271).

De vogelwerkgroep heeft op de steenfabriek een aantal nestkasten van de roefvogels verplaatst en aangepast.

Natuurbelevingspad Er is een aanvang gemaakt met het onderhoud en aanpassen van het speel- en natuurbelevingspad. Allereerst moest daar een overeenkomst met Staatsbosbeheer (eigenaar van het terrein) voor worden gesloten waarin de verantwoordelijkheden zijn geregeld.

Bomenroute Het voornemen is om de bomenroute en bewegwijzering van een QR-code te voorzien om de gebruiksvriendelijkheid te vergroten. We hebben daar medewerking van Staatsbosbeheer voor nodig en we hebben nog geen antwoord. In de volgende nieuwsbrief hopen wij meer duidelijkheid te verschaffen.

De gedichtenroute op het kampterrein was enigszins verouderd.

Na overleg met betrokken instanties is besloten de gedichtenroute op te ruimen. Een gedeelte van de nog bruikbare borden met foto's en teksten worden opgehangen onder de kapschuur.

Onze begeleiders van de Groentjes hebben er vaak met kinderen en ook met ouderen bij stilgestaan om voor te lezen. Altijd een mooi rustmomentje tijdens een van de vele excursie...Gelukkig krijgen de meeste nog goed leesbare gedichten voorlopig een mooi plekje aan een van de wanden van de kapschuur. Kunnen we nog een hele poos genieten van deze pareltjes van Bronlaak en Dichterbij.

Uitkijktoren Wellerlooi, een bezoek zeker waard.... Marian Vink

Uitstapje in de Maasduinen, al eens in de uitkijktoren van Wellerlooi geweest? Deze is echt zeer bijzonder. Staat nabij Rijksweg-Zuid 14 Wellerlooi en van veraf al goed te zien.

Door zijn vorm in de volksmond ook de friettuut genoemd. Als je boven bent heb je weidse uitzichten over de Maas met zijn uiterwaarden, Blitterswijck, Wellerlooi en natuurlijk de Maasduinen.

De toren is dagelijks te beklimmen, voor € 1,- of met een pinpas krijg je toegang.

In 2020 zelfs de nationale staalprijs gewonnen:

<https://www.nationalestaalprijs.nl/project/uitkijktoren-wellerlooi>

Volg op Facebook het nieuws van de uitkijktoren en bekijk o.a. deze film:

<https://www.facebook.com/uitkijktorenwellerlooi/videos/510756992604495>

Interessant: Nieuwsbrief Mens & Natuur

Dit is de landelijke nieuwsbrief van het IVN.

Tip: stuur de nieuwsbrief ook door naar vrienden en bekenden die met de genoemde onderwerpen bezig zijn. Laat weten IVN op deze gebieden actief is.

In maart: **Nieuw: IVN Trektochten | Hulp bij je moestuin**

Aanmelden? Ga naar ivn.nl, onderaan Landelijke nieuwsbrief, schrijf je in.

Oproep: maak die foto en stuur hem door!

Veel van onze leden zijn regelmatig buiten en genieten van de natuur. Daarbij zien we vaak bijzonderheden die leuk zijn om met elkaar te delen. Zie je iets moois? Maak met je mobiele telefoon een foto en mail/app die naar info@ivn-maasenniers.nl. Dan kan deze mogelijk in de nieuwsbrief en/of website opgenomen worden. Wel erbij vermelden waar en wanneer je dit gezien hebt en eventueel vermelden wat het is.

Natuur blijft onaandoenlijk,
natuur gaat zoals ze moet gaan, ongeacht
armoe/rijkdom/ geluk/ongeluk,
ziekte /gezond zijn, alles laat haar koud.

(Naar Helene Nolthenius in Voortgeschopt als een steen.)
Ger

Een krasser met een dambord

Peter Megens

Deze keer gaan we het hebben over een veldsprinkhaan, die krasser heet. Die naam dankt hij aan het krassend geluid dat hij produceert. Maar eerst even uitleggen waar ik deze krasser tegenkwam.

Ik ga al een paar jaar met mijn Belgische (Vlaamse) insectenvrienden naar de Ardennen, La Foret. Hier verblijven we dan een paar dagen en stropen de Ardennen af naar insecten. We brengen de insectenfauna in kaart. Zo was het voorkomen van de zeldzame zandhommel onbekend. Onze groep heeft deze hommel al op diverse plekken waargenomen. Zo ook door Carine, die fanatiek insecten fotografeert.

Dit jaar waren we op een piepklein weitje, maar erg bijzonder, tegen de Franse grens. Bijzonder omdat er o.a. klimopklokjes bloeiden, zeer zeldzaam. En daar zag ik voor het eerst een grote vuursalamander in het wild. Het jaar daarvoor had ik al eens een kleintje gezien maar dit was een echte (20 cm).

De krasser zat tussen al die zeldzaamheden ook in dat weitje, niks bijzonders geen zeldzaamheid, maar toch ga ik het daar over hebben.

De krasser zat op de schoen van Carine. Geen bijzonder beestje, ook geen bijzondere schoen, maar Carine besloot toch maar te fotograferen. In het Vlaams klinkt dat net iets anders. In mijn eerste jaar bij deze groep hoorde ik iemand roepen: "ik heb één "bij" geschoten". Voor ons Hollanders klinkt dat gek. Maar het is niet anders dan: "ik heb een foto genomen". Maar goed, terwijl ze de krasser schoot, zag ze iets vreemds gebeuren met het beestje.

Zij, het was een volwassen vrouwtje, brak open. Carine bleef onverstoort en schoot het hele gebeuren met haar camera. Fijn, want de hele groep kon zodoende het hele drama op de camera bekijken en beleven.

Er verscheen een larve net achter haar nekschild. Daar scheurde haar lijf open en perste een vliegenlarve zich uit haar lijf. Deze liet zich op de grond vallen en verdween. De krasser sprong, alsof er niks was gebeurd, vrolijk verder en verdween ook in de groene massa van 't weitje.

Maar wat hadden we nu eigenlijk gezien? Een vliegenlarve die uit een sprinkhaan kruipt. Maar welke vlieg en hoe komt zij in de sprinkhaan? Niemand die het echt wist. Het hield me bezig want ik zag er natuurlijk een verhaaltje in.

Allerlei experts geraadpleegd, van vliegen- tot sprinkhaankenners. Niemand die het echt wist maar allen vonden het heel bijzonder. Maar je hebt experts en topexperts. En zo kwam ik bij Theo Zeegers van Eis terecht kwam. Hij wist zeker dat het een dambordvlieg was. Deze familie is onderverdeeld in enkele geslachten en onze vlieg behoort tot het geslacht *Blaesoxipha*. Dit geslacht bestaat weer uit diverse soorten.

Dambordvliegen, ook wel vleesvliegen genoemd, zijn vliegen die dood materiaal eten (er zijn uitzonderingen). Sommige soorten kunnen ook leven in open wonden van zoogdieren. De *Blaesoxipha* zijn één van die uitzonderingen. Zij leven in levende sprinkhanen. Maar hoe komt de dambordvlieglarve in

de krasser?

De meeste vliegen leggen een eitje op hun voedselbron maar dambordvliegen zijn levendbarend. D.w.z. dat het eitje "gelijk" met het leggen uitkomt, zodat het lijkt dat ze levendbarend zijn zoals bij zoogdieren. Er is dus geen eitje te zien maar er verschijnt een made. Bij vliegen noemt men de larf, een made. Nu zei ik al dat het geslacht *Blaesoxipha* uit verschillende soorten bestaat. De vraag aan Theo was: met welke soort hebben we hier te maken? Theo was hier heel duidelijk over. Dat is niet te zeggen. We hadden de made moeten meenemen en thuis moeten uitkweken. Dan hadden we de soort kunnen bepalen. Helaas is dat niet gebeurd. Hoe de made bij de krasser is gekomen kunnen we niet achterhalen. Elke soort heeft een specifieke manier van hoe ze een sprinkhaan benaderd.

Wel kunnen we een paar van die manieren bespreken. Zo is er een soort die als een bommenwerper over de sprinkhaan heen vliegt. Daarbij laat zij geen bommen vallen maar beschiet zij hem met levende maden. Bij een raak schot boort de made zich tussen de lichaamssegmenten snel naar binnen. Een andere soort tikt met haar legbuis tegen de zijkant van het borststuk van de sprinkhaan. Legt daar een druppeltje vocht, met made, tegenaan. Dit tegen uitdrogen van de made die vervolgens de sprinkhaan binnendringt. De normale gang van zaken is dat het vrouwtje haar achterlijf tussen haar poten naar voren buigt. En zo met haar legbuis een sprinkhaan beschiet. De Vlaamse dambordvlieg kan dus terecht zeggen: "ik heb een krasser geschoten", maar dan letterlijk. Dat de krasser weer vrolijk verder sprong is geen uitzondering. De meeste sprinkhanen overleven het. Echter niet altijd. Er kunnen meerdere maden in een sprinkhaan zitten. De overlevingskansen nemen af met het oplopen van het aantal maden. Na 4 dagen tot 2 á 3 weken, afhankelijk temperatuur/soort, verlaat de made de sprinkhaan en verdwijnt in de grond. Het volgend jaar komt de dambordvlieg weer tevoorschijn op zoek naar sprinkhanen.

Zo zie je maar weer, ook gewone beestjes zijn bijzonder, als je maar kijkt en alert bent. Met dank aan Carine van Goethem.

Wintergasten

Jos Ballast, Vogelwerkgroep IVN M&N

Vroeger zei mijn vader: als je de ganzen hoort en ziet overtrekken richting het zuiden, wordt het winter.

Is dat nog steeds zo? De laatste jaren zie je het hele jaar wel ganzen, 's winters meer dan zomers. Afgelopen maanden zag je grotere groepen ganzen foerageren op akkers en weilanden. En dan niet alleen de grauwe ganzen, maar ook kolganzen, nijlganzen en andere soorten. Hier lopen ook geringde exemplaren bij, voorzien van 'n halsband en pootring.

Zo ook de laatste week van februari: ik zag verschillende grauwe ganzen met een halsband langs de Oordseweg in Ottersum. Met een goede kijker of telescoop zijn de halsbanden goed af te lezen.

Bijvoorbeeld deze twee: de Grauwe gans LHJ en de SXJ.

Via de site www.Geese.org kun je de halsbanden melden en de historie inzien. De LHJ is in 2014 geringd bij De Banen aan de Grensweg en de SXJ in 2019 geringd ook bij de Banen. De LHJ is afgelopen jaren ook waargenomen in De Vilt en de Maasheggen in Beugen en de Bemmelse polder. Het zou zo maar kunnen dat die het hele jaar in de buurt blijft en niet 's zomers naar het noorden trekt.

Een andere wintergast, maar dan een die veelal de winter in Zuid-Europa of Afrika doorbrengt, is de ooievaar. Hoewel ook een groot aantal ooievaarders 's winters hier blijft. Zo zag ik ook de laatste week van februari een geringde ooievaar bij de Bruuk in Groesbeek. Ook deze ring was goed af te lezen en volgens het ringnummer BLB M6915 is deze geringd in België. De BLB staat voor ringcentrale België, Brussel. Zou deze ooievaar te ver doorgelopen zijn achter een Nederlands vrouwtje of mannetje aan? Dichtbij liep namelijk 'n ooievaar met een Nederlandse ring.

Op www.Griel.nl kunnen alle metalen ringen worden gemeld die zijn gevonden of afgelezen binnen Nederland.

Zie of vind je de komende tijd een geringde vogel? Probeer deze eens te melden via deze site.

In herinnering: Gerrit Vloet

Zoals in de nieuwsbrief van december gezegd: een IVN'er in hart en nieren. Hij was betrokken, vaak bij bijeenkomsten, altijd een helpende hand bij het verbouwen van onze gebouwen, een man van het eerste uur bij de Landschapswerkgroep en tot op het laatst actief bij de verspreiding van de Manie

Altijd al in zijn eigen tuin en de natuur bezig en toen het werk het toeliet, gestart bij het IVN. De verbouwing van 't Leger en de Landschapswerkgroep op zaterdagochtend. Ergens bij het Lange Ven moet er nog een bril liggen. Toen het fysiek wat minder werd, nam

hij de verspreiding van de Manie op zich. Het wegbrengen naar de bezorgers, enkele adressen verder weg en de bezorging naar de post voor de leden die (ver) buiten het verspreidingsgebied wonen.

Graag een keer naar een lezing, wandeling of andere bijeenkomst. Ook om de collega-IVN'ers te zien en bij te praten. Gezelligheid hoort er tenslotte ook bij. Hij heeft vele uren in zijn werk voor het IVN gestopt. Een goed doel en ook nog eens leuk werk. Gerrit deed het met plezier.

Een dag niet buiten geweest, was een dag niet geleefd. Tot op het laatst was dit zijn motto.

Fijn om na zijn overlijden de berichtjes te ontvangen met herinneringen aan zijn gewaardeerde werk en zijn pretoogjes. Bedankt, familie Vloet

Schone Rivieren

Op maandagochtend 8 maart hebben Haijo Leeuwis en Marian Vink in het kader van Schone Rivieren een deel van de Maas nabij de loswal Gennep afgestruind. Het gaat om een strook van 25 meter breed vanaf de oever, tot 100 meter lang. De 'opbrengst' van 269 stuks was behoorlijk, 2 vuilniszakken vol met plastic, heel veel snoeppapiertjes, roerstaafjes, dopjes, flessen, piepschuim, glas en ander afval.

Medewerkers van Buitenwerk van de Gemeente Gennep kwamen toevallig met hun busje aan de loswal de afvalbakken leegmaken. Het door ons verzamelde afval namen zij graag mee. We kregen zelfs complimenten voor onze inzet namens Schone Rivieren. Hoe leuk is dat...

Wil jij ook riverienonderzoeker worden? Meld je dan aan.

100 + Natuuroopdrachten

Het is onze missie om alle kinderen met natuur in contact te brengen. Naast natuurdagen met kinderen, doen we ons best om leerkrachten en ouders/grootouders te inspireren.

Op Natuurwijs vind je ruim 100 natuuroopdrachten om zelf met kinderen naar buiten te gaan, die je gratis kunt downloaden.

Doe ook mee! Want natuur is overal, op het schoolplein, in de tuin, in het park om de hoek. Het is leerzaam én leuk!

IVN Natuuracademie

Er is een divers aanbod met laagdrempelige e-learning. Je hoeft nog niet veel te weten over natuur, hebt niet per se een account nodig en een deel van het aanbod is gratis. Ben je na de e-learning nieuwsgierig geworden en wil je meer weten over de natuur? Kijk dan verder bij onze lezingen, cursussen of excursies. Onze experts laten je graag zien hoe interessant en mooi de natuur is.

www.ivn.nl/natuuracademie en <https://natuuracademieonline.ivn.nl/>

IVN Maas en Niers-puzzel

L	A	M	M	E	T	J	E	S	M	D	K	N	V	
B	L	O	E	I	E	N	E	E	N	N	E	R	O	
S	A	T	U	O	E	U	S	R	O	S	U	U	O	
L	L	O	O	P	L	E	P	P	T	C	T	U	R	
U	I	E	L	N	O	B	P	J	H	L	S	T	J	
Z	T	U	G	L	E	E	E	T	M	E	A	A	A	
A	T	N	B	O	N	S	B	T	J	N	P	N	A	
A	A	N	E	A	V	A	S	F	N	T	R	H	R	
I	R	E	I	O	A	K	L	I	S	E	I	Y	V	
E	N	G	O	R	Z	A	E	M	C	B	L	A	O	
N	O	N	I	T	K	I	T	R	E	R	E	C	G	
G	R	O	E	I	E	N	E	L	T	I	A	I	E	
A	A	J	K	R	O	K	U	S	S	E	N	N	L	
E	D	I	J	T	E	G	R	A	A	J	S	T	T	S

APRIL	JONGEN	LENTEBRIES	TREKVOGELS
BLOEIEN	KALFJES	MEI	TULPEN
BLOESEM	KNOPPEN	NARCISSEN	VOGELS
GROEIEN	KROKUSSEN	NATUUR	VOORJAAR
HYACINT	LAMMETJES	NESTJES	VRUCHTBAAR
JAARGETIJD	LENTEBLOEM	SEIZOEN	ZAAIEN

Oplissing

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Heb jij de oplossing van deze woordzoeker? Mail deze naar info@ivn-maasenniers.nl. Vermeld je naam en leeftijd.

DE GROENTJES

PROGRAMMA VOOR DE GROENTJES
april tot en met juni 2021

Wij komen voor elke activiteit samen bij ons clubgebouw 't Leger, Kampweg 10, Gennep

Gelukkig mogen de Groentjes nog wel bij elkaar komen.

zondag 16 mei 10.00-12.00 uur

struinen over de Maasduinen en hei vanaf de Zevenboom, Afferden.

zaterdagmiddag 5 juni 14.00-16.00 uur

waterdientjes en afsluiting seizoen met een picknick in het veld.

Alle activiteiten onder voorbehoud i.v.m. covid19.

Groentjes ontvangen telkens in de week voorafgaand aan de activiteiten een e-mail met verdere details.

Deelname alleen bij aanmelding per e-mail, groentjes@ivn-maasenniers.nl.

Facebook

DE GROENTJES van IVN Maas en Niers

14 maart

Heerlijke ochtend met de Groentjes!

Bloemzaadbommetjes gekneed, naar de wolven gekeken in het grote bed, struinen op zoek naar kikkerdril en er was zoveel anders moois te ontdekken rondom het clubhuis!

Kleine bloemetjes, stuifzwammen die nog stoven, bomen bekleed met mos, naaktslakken met tijgerprint, gevlochten takken, zingende roodborstjes en koolmezen, eikeltjes met een lange wortel enz. enz.

11 april

Heerlijke Groentjes-zondagochtend bij Zelder.

Mooie natuurvondsten van de kinderen, *beverknaagsporen*, stinkende kortschildkever, konijnen-springspoor, *klein vliegend hert*, tak met trilzwam.

21 februari

We waren vandaag gaan fietsen, niet elektrisch, want dan sjees je overal langs zonder de mooie dingen te zien die ik zag. 😊

Eigenlijk op zoek naar rammelende hazen, dus verrekijker mee.

In het buitengebied van Siebengewald trok een roofvogel de aandacht. Steeds laag boven het land vliegen, aldoor maar door van de ene kant naar de andere.

Wat een geluk! We zagen een mannetje Blauwe Kiekendief!

Zo mooi lichtgekleurd met zwarte vleugelpunten.

En verderop aan de rand van een bosgebiedje zag ik 2 citroenvlinders met elkaar dartelen!

Mijn dag kan niet meer stuk!

Werkgroepen

Werkgroep	Coördinator	Telefoon / e-mail
Excursies / wandelingen en cursussen	Marian Vink	06-20163124 activiteiten@ivn-maasenniers.nl educatie@ivn-maasenniers.nl
Insecten, vlinders	Peter Megens	0485-51 15 39 insecten@ivn-maasenniers.nl
Jeugd, de Groentjes	Myriam van Breevoort	06-41387041 groentjes@ivn-maasenniers.nl
Vogels	John Toonen	06-22963608 vogels@ivn-maasenniers.nl
Paddenstoelen	Vacature	
Planten	Peter Megens	0485-51 15 39 planten@ivn-maasenniers.nl
Redactieteam Manie, nieuwsbrief en website	Germa Vloet Miriam Pietz Marian Vink Marcel Aldering	redactie.manie@ivn-maasenniers.nl
Bibliotheek	Miriam Pietz	bibliotheek@ivn-maasenniers.nl
Landschapsbeheer	John Toonen	06-22963608 landschapsbeheer@ivn-maasenniers.nl
Website	Marian Vink Marcel Aldering	website@ivn-maasenniers.nl
Ledenadministratie	Germa Vloet	ledenadmi@ivn-maasenniers.nl

Namen en adressen

Dagelijks bestuur:

Voorzitter, waarnemend Jan Wolters
06-57842484, voorzitter@ivn-maasenniers.nl

Secretaris, Marcel Aldering
06-29017168, secretaris@ivn-maasenniers.nl en info@ivn-maasenniers.nl

Penningmeester, Harry van de Ven
06-43548766, penningmeester@ivn-maasenniers.nl

Overige bestuursleden:

Peter Thönnissen 0485-441378, bestuur1@ivn-maasenniers.nl

Jos Toonen 06-36410415, bestuur2@ivn-maasenniers.nl

Hennie Dimmers-Derks 024-3584536, bestuur3@ivn-maasenniers.nl

Marian Vink 06-20163124, activiteiten@ivn-maasenniers.nl

Vertrouwenspersonen

Arnold Jansen, vp-mannen@ivn-maasenniers.nl

Marian Vink, 06-20163124, vp-vrouwen@ivn-maasenniers.nl

IVN hoofdkantoor: Plantage Middenlaan 2e, Amsterdam
Postadres: postbus 20123, IOOO HC Amsterdam

IVN district Limburg: Godswederstraat 2, Roermond. 0475-386460

IVN Maas en Niers

Rabobank Gennep rek.nr NL69 RABO 0140663460

Kamer van Koophandel te Venlo, nummer 40166209.

Bezoekadres Kampweg 10, 6591 XV Gennep (bij de algemene begraafplaats).

OP STAP OP STAP OP STAP OP STAP

en andere activiteiten

Houd de nieuwsbrieven in de gaten en kijk op onze website voor actuele informatie over activiteiten

*Deelname aan onze excursies kost € 2,50 voor volwassenen.
Kinderen en leden van IVN en KNNV mogen gratis deelnemen.*